

Prim. MUDr. Karel Lukáš, CSc. (1942–2024)

Vedení IV. interní kliniky 1. LF UK a VFN v Praze s lítostí oznamuje, že dne 14. června 2024 zemřel ve věku nedožitých 82 let prim. MUDr. Karel Lukáš, CSc.

Významná postava české gastroenterologie, emeritní primář IV. interní kliniky 1. LF UK a VFN v Praze, MUDr. Karel Lukáš, CSc., se narodil v Praze 15. 6. 1942. Jeho rodištěm byla Praha 2. Mládí prožíval v oblasti mezi Emauzy a Vyšehradem. Po maturitě na gymnáziu v Botičské ulici nastoupil na Fakultu dětského lékařství UK v Praze a zakončil ji promócí v roce 1966. Jeho první zaměstnání bylo na dětském oddělení Nemocnice v Českém Krumlově. Jeho druhé bylo od roku 1967 v Příbrami, kde v tehdejších ZÚNZ Uranových dolů Příbram působil 17 let až do roku 1984. Prošel zde mnoha pozicemi od sekundárního lékaře přes post závodního lékaře až po zástupce primáře interního oddělení. V roce 1970 absolvoval atestaci I. stupně z vnitřního lékařství a v roce 1974 atestaci II. stupně. V roce 1984 se vrátil do Prahy na místo ordináře pro gastroenterologii ve VFN na II. interní klinice a zároveň jako odborný asistent 1. LF UK. V roce 1992 skládá úspěšně nástavbovou atestaci z gastroenterologie, obhájí kandidátskou dizertační práci a téhož roku se ujímá funkce primáře II. interní kliniky. Po reorganizaci a profilaci jednotlivých interních klinik ve VFN přechází v roce 1999 na primářskou pozici IV. interní kliniky 1. LF UK a VFN, zaměřené oborově na gastroenterologii. Primářem IV. interní kliniky byl až do roku 2017. Byl členem České internistické společnosti, členem Spolku lékařů českých J. E. Purkyně v Praze a České gastroenterologické společnosti, kde působil několik funkčních období jako člen výboru. Zároveň byl členem Gastroenterologické asociace České republiky, z.s., kterou spoluzakládal. Několik let byl předsedou redakční rady časopisu Postgraduální gastroenterologie a hepatologie.

Je autorem řady odborných monografií a samostatných kapitol v knihách. V osobní bibliografii má více než 500 článků především v českém písemnictví. V posledních letech se zaměřil především vydáváním odborných monografií. Jeho práce byly oceněny řadou cen (např. v roce 1996 obdržel jako první autor Herfortovu cenu za práci publikovanou v Časopise lékařů českých na téma Lokální produkce PGE a LTB4 u nemocných s idiopatickou proktokolitidou a v roce 1998 Herfortovu cenu za monografii Refluxní choroba jícnu). V roce 2010 získal za svou knihu Chrobné znaky a příznaky cenu České internistické společnosti J. E. Purkyně. V roce 2015 obdržel cenu České internistické společnosti ČLS JEP za knihu Chrobné znaky a příznaky – diferenciální diagnostika a v roce 2016 za tutéž knihu cenu Josefa Hlávky. Za knihu Nemoci střev obdržel v roce 2018 opět cenu České internistické společnosti ČLS JEP.

Prim. Karel Lukáš organizoval řadu akcí České gastroenterologické společnosti a IV. interní kliniky jako např. Kazuistiky v gastroenterologii, Kongres IBD (13 ročníků), Pražský podzimní pracovní gastroenterologický den, jichž bylo celkem 20 ročníků, vždy v Modré posluchárně Karolina při hojné účasti odborníků. V roce 2015 byl prezidentem 33. českého a slovenského gastroenterologického kongresu. V posledních letech se významně podílel na pořádání specializačního kurzu gastroenterologie pro sestry. Profesně pro něho byl velkým vzorem prof. Mařatka, jehož velmi obdivoval, a celoživotní přátelství ho pojilo s doc. Jiráskem a prof. Hepem. Gastroenterologie byla jeho hlavním zájmem a obětoval jí doslova celý profesní život

a pro odbornou veřejnost v ní zanechal nesmazatelnou stopu.

Kromě milované gastroenterologie měl velký zájem o umění, především malířství a literaturu. Navštívil všechny významnější výstavy pořádané v Praze, ale i v jiných městech nebo v zahraničí. Navštívil snad všechny světové galerie a jeho znalosti byly přímo encyklopedické. Měl široký přehled o současné literatuře, a to nejen o té odborné. Beletristické tituly hodnotil s velkou rutinou. Ještě donedávna se rád projížděl na kole především na své milované chalupě, kterou si pořídil při svém působení v Příbrami.

Ne vždy je vše prozářené sluncem, ale prim. Karel Lukáš byl nastaven k úspěšnému zvládnutí překážek, které život staví do cesty každému, a překonával je s velkou grácií.

Čest jeho památce.

*Za kolektiv IV. interní kliniky
Radan Brůha
Aleš Novotný*